

HOOFSTUK 16: DISSIPLINÊRE OPTREDE

1. INLEIDING

- 1.1 Die grondwet bepaal in artikel 27 dat reglemente oor dissiplinêre optrede uitgevaardig en hoe daarmee gehandel moet word.
- 1.2 Hierdie hoofstuk handel verder rondom optrede teenoor lede en nie-lede wat vrywillig aan aktiwiteite van *Die Voortrekkers* deelneem.

2. ALGEMEEN

- 2.1 Dissiplinêre optrede is nodig om te verseker dat lede en nie-lede wat aan aktiwiteite van *Die Voortrekkers* deelneem binne die bepalings van die grondwet, reglemente en prosedures optree.
- 2.2 Dissiplinêre optrede is verder nodig om die goeie naam van *Die Voortrekkers* in terme van sy grondslag, wese, doelstellings en kode te handhaaf.
- 2.1 Elke volwassene wat aan aktiwiteite van *Die Voortrekkers* deelneem moet die volgende ondernemings onderteken wat in die lidmaatskapvorms (L2 en L11) opgeneem is:
“Dat ek kennis neem dat ek my aan die gesag, gedragkode en reëls van bestuursliggame van Die Voortrekkers onderwerp tydens my deelname aan aktiwiteite en aanvaar dat daar toepaslik volgens die bepalings van Die Voortrekkers se Reglemente, insake dissiplinêre optrede, opgetree kan word indien ek die beginsels daarvan of ander landswette oortree.”
“Ek aanvaar dat ek in die uitvoering van my Voortrekkerverpligtinge gestuit kan word, indien daar na die redelike oordeel van die betrokke bestuursliggaam ondersoek ingestel moet word na my optrede indien dit daarop sou dui dat dit in stryd is met die grondwet, reglemente, gedragkode en prosedures van Die Voortrekkers.
- 2.2 Elke ouer of wettige voog van ‘n kind wat aan aktiwiteite van *Die Voortrekkers* deelneem moet die volgende onderneming onderteken wat in die betrokke lidmaatskapvorms (L1 en L10) opgeneem is:
“Dat ek kennis neem dat my kind hom/haar aan die gesag, gedragkode en reëls van bestuursliggame van Die Voortrekkers onderwerp by aanvaarding van sy/haar lidmaatskap en aanvaar dat daar toepaslik volgens die bepalings van Die Voortrekkers se Reglemente, insake dissiplinêre optrede, opgetree kan word indien hy/sy die beginsels daarvan of ander landswette oortree”
- 2.3 Vir alle aktiwiteite wat deur *Die Voortrekkers* aangebied word moet ‘n dissiplinêre komitee saamgestel word wat ten minste sal bestaan uit die bevelvoerende offisier, sekretaris en een bykomende lid. Die name van die komitee moet vooraf aan almal bekend gemaak word. Indien ‘n lid van die komitee self by ‘n oortreding betrek word moet ‘n ander persoon deur die betrokke bestuursliggaam of bestuur van die betrokke aktiwiteit aangewys word om op die komitee te dien. In die geval van kleiner aktiwiteite soos ‘n spankamp is die bevelvoerende offisier verantwoordelik om die taak van ‘n dissiplinêre komitee te hanteer.
- 2.4 Die prosedures of reëls vir ‘n bepaalde aktiwiteit asook enige spesifieke dissiplinêre optrede wat verwag kan word moet vooraf en met aanvang van die aktiwiteit aan ouers, kinders en volwassenes deurgegee word.

3. HANTERING VAN ‘N AANGELEENTHEID

- 3.1 Indien ‘n dissiplinêre komitee op welke wyse ookal kennis neem van ‘n persoon wat die gedragkode van *Die Voortrekkers* of reëls van die betrokke aktiwiteit oortree moet die dissiplinêre komitee onmiddellik die saak hanteer.
- 3.2 Indien die oortreding van ‘n minder ernstige aard is word die saak afgehandel deur ‘n mondelingse waarskuwing of ‘n toepaslike straf waartoe ooreengekom word.
- 3.3 Indien die oortreding van ‘n meer ernstige aard is moet dit behoorlik as volg hanteer word:
  - 3.3.1 Die klagte moet op skrif gestel word.
  - 3.3.2 Die volle dissiplinêre komitee moet teenwoordig wees tydens die hantering van die klagte.
  - 3.3.3 Die persoon teen wie die oortreding ondersoek word moet vooraf skriftelik of mondelings deur die voorsitter in kennis gestel word van die oortreding wat ondersoek gaan word.
  - 3.3.4 Daar moet ruim geleentheid wees vir aanhoor van die hele saak en ander persone betrokke moet toegelaat word om inligting beskikbaar te stel.

- 3.3.5 Die saak kan ook afgehandel word deur 'n mondelingse waarskuwing of 'n toepaslike straf waartoe ooreengekom word.
- 3.3.6 Indien die dissiplinêre komitee van mening is dat die erns van die oortreding dit noodsaak dat 'n persoon nie verder toegelaat mag word om aan aktiwiteite van Die Voortrekkers deel te neem nie moet 'n stuitingsaksie in skrif uitgevoer word deur die betrokke bestuursliggaam of bestuur van die betrokke aktiwiteit.
- 3.3.7 Indien 'n jeuglid of skoolgaande nie-lid gestuit word tydens 'n aktiwiteit of die oortreding van 'n ernstige aard is, moet die saak onmiddellik verwys word na die plaaslike Voortrekker- kommando se dissiplinêre komitee vir verdere hantering en die gebiedsdagbestuur moet dienooreenkomstig ingelig word.
- 3.3.8 Indien 'n volwasse lid of nie-lid gestuit word tydens 'n aktiwiteit of die oortreding van 'n ernstige aard is moet die saak onmiddellik verwys word na die gebiedsbestuur se dissiplinêre komitee vir verdere hantering.
- 3.4 Indien die oortreding van 'n baie ernstige aard is moet die betrokke bestuursliggaam of bestuur van die aktiwiteit onmiddellik 'n stuitingsaksie in skrif uitvoer en verder hanteer soos in artikel 3.3.7 en 3.3.8 hierbo uiteengesit.

4. FORMELE ONDERSOEKLIGGAME

- 4.1 In die geval van skoolgaande kinders moet die saak binne 10 skoolkalenderdae deur die betrokke kommandobestuur se dissiplinêre komitee in behandeling geneem word.
- 4.2 Appèl teen die bevinding van 'n kommandobestuur se dissiplinêre komitee is moontlik na die betrokke oordagbestuur, gebiedsdagbestuur en gebiedsbestuur. Die beslissing van die gebiedsbestuur is finaal.
- 4.3 In die geval van volwassenes moet die betrokke gebiedsdagbestuur of die hoofdagbestuur se dissiplinêre komitees die ondersoek binne 10 dae in behandeling neem.
- 4.4 Appèl teen die bevinding van 'n gebiedsdagbestuur se dissiplinêre komitee vind na die gebiedsbestuur, hoofdagbestuur en die hoofbestuur plaas. Die beslissing van die hoofbestuur is finaal.

5. FORMELE ONDERSOEK

- 5.1 Alle formele ondersoek vind *in camera* plaas en notule word slegs in hooftrekke geneem.
- 5.2 Die oortreding moet vooraf skriftelik verwoord wees en aan die betrokke partye beskikbaar gestel word.
- 5.3 Sodra 'n ondersoek begin, word die oortreding die besit van die betrokke bestuursliggaam en dissiplinêre komitee. Dit kan nie sonder die toestemming van die bestuursliggaam teruggetrek word nie.
- 5.4 By alle ondersoeke geld die reëls vir natuurlike geregtigheid. Hierdie reëls sluit onder meer die volgende in:
  - 5.4.1 dat die ander kant van die saak op elke punt ook aangehoor moet word;
  - 5.4.2 dat niemand regter in sy eie saak mag wees nie;
  - 5.4.3 dat skuld redelikerwys bewys moet word
- 5.5 Die dissiplinêre komitee kan enige getuie of stuk getuienis by die ondersoek betrek indien dit na hulle oordeel op die saak betrekking het.
- 5.6 By skuldigbevinding moet die tugmaatreëls in ooreenstemming met die graad of erns van die oortreding wees. In uiterste gevalle kan 'n lid se rang hom ontnem word of kan sy lidmaatskap beëindig word.
- 5.7 'n Klaer of aangeklaagde verbeur sy lidmaatskap onmiddellik wanneer hy besonderhede in verband met die saak openbaar maak terwyl die ondersoek nog aan die gang is.

6. STUITING

- 6.1 Enige Voortrekker wat weens enige rede nie sy taak voluit en met entoesiasme op 'n bepaalde bestuursvlak uitvoer nie, of 'n verleentheid vir die betrokke bestuursliggaam skep, moet met 'n persoonlike gesprek deur lede van die betrokke bestuursliggaam tot volle meeewing met *Die Voortrekkers* opgeroep word. By gebrek aan positiewe reaksie kan hy dan versoek word om die bepaalde pos te ontruim.
- 6.2 In dringende gevalle kan 'n bestuursliggaam of bestuur van 'n kamp of ander aktiwiteit 'n lid of ander volwassene/skoolgaande kind wat by *Die Voortrekkers* betrokke is in sy Voortrekker-

aktiwiteite stuit. So 'n stuiting impliseer nie dat die betrokke skuldig is nie, maar dat die betrokke bestuursliggaam op grond van inligting waarom hy op daardie stadium beskik, nie met redelike sekerheid kan sê of die betrokke lid onskuldig is nie.

- 6.3 Die dissiplinêre komitee wat so 'n stuiting uitvoer moet die saak onmiddellik maar nie langer as 10 dae na stuiting aan die betrokke kommandodagbestuur of gebiedsdagbestuur rapporteer wat dan die saak formeel ondersoek en na bevinding van sake verdere stappe neem of die stuiting ophef.
- 6.4.1 In alle gevalle van stuiting moet die formele ondersoek binne 10 skoolkalender/ of kalenderdae nadat die saak aangemeld is deur die betrokke ondersoekliggaam soos in paragraaf 4 van hierdie hoofstuk beskryf 'n aanvang neem. Indien die ondersoekliggaam nie binne 10 dae met die ondersoek begin nie, moet goedkeuring vir uitstel van beide die klaer en aangeklaagde verkry word.